

PÉCSI Dohánygyár

V. ÉVFOLYAM, 1. SZÁM

A PÉCSI DOHÁNYGYÁR DOLGOZÓINAK LAPJA

1978. JANUÁR

Jó munkát, az új évben!

Ismételten egy év zárszámadására készülünk. A múlt év végéről ma már úgy beszélünk, mint a múltból, olyan dologról, ami elmúlt és bevonult történelmünkbe. Érzelmileg már elbúcsúztunk valamennyien az 1977-es évtől. A szilveszteri jókedv és muzika utolsó akkordjai is elháltak, és ma az élő valóság alapján megkezdjük tevékenységünk értékelését. Annak a munkának a felmérését, amit az elmúlt évben tettünk. Egyéni életünk sikerei és kudarcai nagyon sokrétűek. Ez a köszöntő nem vállalkozhat azok mérlegelésére. Közösségi munkánk felbecsülésére azonban igen. Bár a mérleg elkészítése még teljes elndülettel folyik, a végeredménynek még csak körvonalait látjuk, de az már tény, hogy vállalatunk a múlt évben tovább javította munkájának gazdasági eredményeit, növelték a termelést mennyiségben, értékben egyaránt. Ma már biztosnak mondható, hogy az eredménytervet is jelentősen túlteljesítettük.

Ezen eredményeink fölött örömmel ébred bennünk. Örülünk annak, hogy tovább javítottuk eredményeinket, tudtuk újítani és mertünk vállalni többet a korábbiaknál. Ez az érdekes nemcsak elmúlt évi tevékenységünk tesztje, hanem a jövőnk, hanem növeli magabiztonságunkat, vállalkozó kedvünket az az évi feladatokat illetően.

Nem lennének kritikusok a mérleg készítésénél, ha nem ismernék el hibáinkat is. Megbocsáthatatlan bűn lenne ezekről a hibákról megfeledkezni, keletkezésük és káros hatásuk okait fel nem tárni és a tanulságot levonni a jövőt illetően. Ez annál is időszerűbb, mivel 1978. éves tervünk utolsó sávjai folynak. Ma már tudjuk, hogy mennyit, milyen értékben és milyen eredménnyel kívánunk termelni. A tervnek a dolgozók által történő megtárgyalása gyakorlatilag megtörtént. Feladataink végrehajtásának hogyanjába kell beépíteni azokat a módosításokat, amelyekkel az elmúlt évi hibáink megismétlését elkerülhetjük.

Az új terv nagyobb, sokrétűbb, gazdagabb feladatokat fő ránk. Tradícióink és tapasztalataink, hozzáértésünk és összefogásunk a garancia arra, hogy a magasabb szintű feladatokat is teljesíteni fogjuk. Ezt fejezi ki a dolgozók és vezetők bizakodó hangvétele, a Láng Gépgyári dolgozók felhívásához való csatlakozás a munkaverseny fokozására.

Meggyőződésünk, hogy szocialista brigádjaink mindent megtesznek a célok eléréseért. A magunk részéről igérjük, hogy mindent megteszünk annak érdekében, hogy dolgozónk a magasabb feladatok végrehajtását az elérhető legkedvezőbb körülmények között hajthatják végre. Az új esztendőben valamennyi dolgozónak jó erőt és egészséget kívánunk, sikereket a munkában és boldogságot a magánéletben.

Pécsi Dohánygyár vezetősége

Munkásgyűlés vállalatunknál

A munkásgyűlés résztvevői Irimi Sándor igazgató beszámolóját hallgatják.

Csatlakoztunk a Láng Gépgyár felhívásához

Az új év negyedik munkanapján, január 5-én, mint azt a megyei lap is hírül adta — munkásgyűlést tartottak a Pécsi Dohánygyárban. Ezen a fórumon gyárunk gazdasági, politikai vezetői és szocialista brigádvezetői vállalatunk elmúlt évi munkáját és az 1978. évi gazdasági feladatokat vitatották meg.

A múlt évi eredményekről Irimi Sándor igazgató tájékoztatta a munkásgyűlés résztvevőit. A pécsi gyár — mutatott rá — termelési tervét túlteljesítette; a vállalat 6 milliárdnál szemben 6,036 milliárd cigarettát gyártott. Tovább korszerűsödött a gyártmány összetétele, nőtt a Pécsi Dohánygyár által kidolgozott multifilteres cigaretták aránya. 1973-ban — a bevezetés évében — gyártott 50—60 millió darabos éves termeléssel szemben 1977-ben már 1 milliárd és 23 ezer Sopianae és Metropol cigarettát gyártottunk a megváltozott fogyasztói igények kielégítésére.

Ennek, valamint a javuló minőségnek köszönhető, hogy tavaly értékesítési problémáink nem voltak, még az év végére tervezett raktárkészlet is eladtuk. A Sopianae cigarettára iránti kereslet decemberben tetőzött, amikor 104 ezer darabot értékesítettünk ebből a közkezdelt termékéből.

Rentabilitásunk alapja a korszerű gyártmányrendszer. A vállalat előreláthatóan 110—112 millió forint nyereséggel zárja az 1977-es évet, ami 10 millióval több a tervezettnél. A 112 millió eredményt gyárunk 788 fős átlagléttszámmal érte el, ami nyolc fővel kevesebb a tervezettnél. Ezzel a kisebb létszámmal vállalatunk a korábbiól lényegesen magasabb munkaigényű termékeket állított elő, hisz köztudott, hogy 1 millió Sopianae cigarettára 40 százalékkal több munkaórát kell ráfordítani, mint 1 millió Fecskére. Vagyis a Pécsi Dohánygyárban tovább javult a munka termelékenység és ez kifejeződik a magasabb átlagbérékben is. A dolgozók éves átlagkeresete tavaly gyárunk-

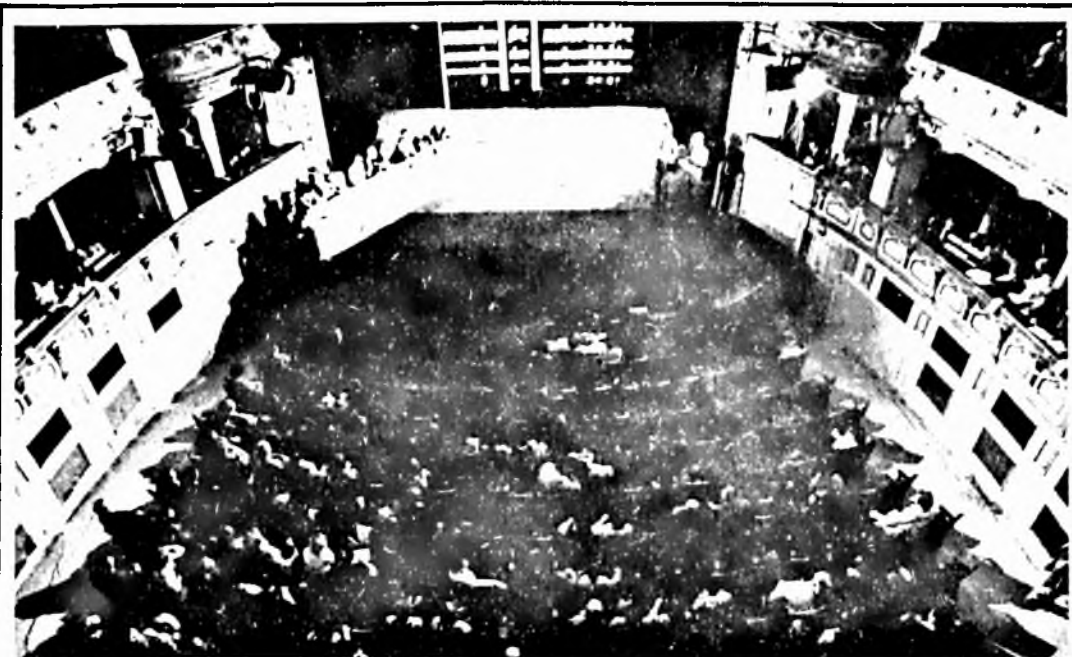
Másfél milliárdra növeljük a multifilteres cigaretták gyártását

ban 33 961 forint volt, vagy 1 főre vetítve 2802 forinttal magasabb az előző évinél, a bérfejlesztés tehát kedvezően alakult, elérte az évi 6,5 százalékos.

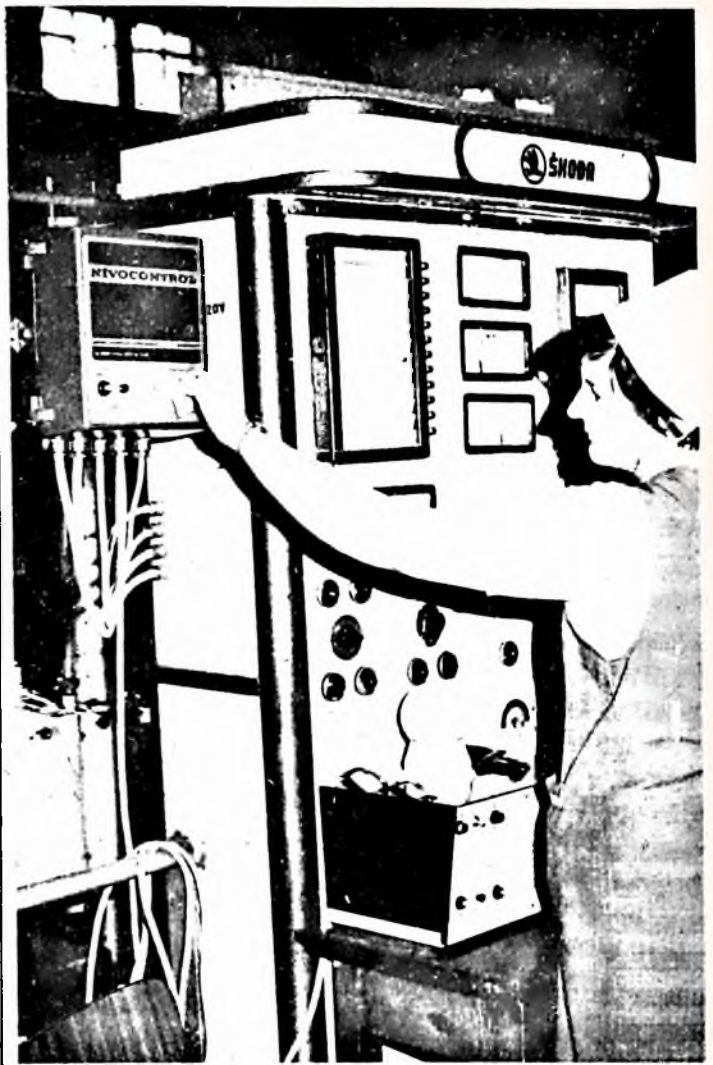
Az 1978. évi feladatokról szólva Irimi Sándor igazgató legérdekesebb, de egyben a legnagyobb feladatnak nevezte a hagyományos Fecske cigarettá további visszazsúrolását és a nagy munkaigényű multifilteres termelés fokozását. A terv szerint a Fecske gyártását a tavalyi 2238 millióról 1760 millióra kell csökkenteni, egyidejűleg a multifilteres termékek gyártását 1 milliárd 32 ezerről 1510 millióra, vagyis több mint másfél milliárdra kell emelni. Mindent változatlan létszám mellett. A tervezett létszám 790 fő, tízzel kevesebb, mint ami a munkaigényesebb termékek előállításához valójában szükséges lenne. A tervezett bérfejlesztés 5 százalék. A vállalat

ismét javítani kívánja az egy főre jutó termelési volument, tavaly ez 1108 ezer forint volt, 21 000 forinttal több az előző évinél és 18 000-re a tervezettnél. Jelentős változások lesznek ez évben az alapbéresített bértömegek felhasználásában, helyesebben a bértömegnek abban a részében, amely túllórak, és brigád prémiumok formájában jut el a dolgozókhöz. A túllórak a jövőben az osztályvezetők szabad bértömegét fogják terhelni. A cél az, hogy kevesebb túllóra legyen, ezért ahogyan a túllórak emelkednek, úgy csökken a prémiumokra eső rész. Ennek mértékét az üzemszervezők az illetékes szakszervezeti bizalmiakkal közösen fogják eldönteni. A vezetés így szeretné elérni azt, hogy a dolgozók a korábbinál jobban érdekelték legyenek a műszaki idő kihasználásában.

(Folytatás a 2. oldalon)

November végén rendezték meg a „Munka és művelődés” vetélkedő városi döntőjét, a Pécsi Nemzeti Színházban. Értékelő írásunk, a második oldalon olvasható.

Uzembe helyeztünk az előkészítésben egy „Nivocontrol” típusú vízszintszabályozót. Az eddigi berendezéssel szemben nemcsak mutatja a vízszintet a vácuumkamra forróvíz tartályban, hanem állandó szinten tartja azt. A kritikus szint alatt vérszintet ad a berendezés. Ezzel elkerülhető, hogy a tartály leürüljön, és üzemzavar keletkezzen. (Nyárfás Csaba felvétele)

A minőségi munka érdekében Teljesítménybérézés a tmk-javításoknál

A vállalat pártszervezetének cselekvési programja feladatként határozta meg, hogy ki kell dolgozni a teljesítménybér bevezetésének lehetőségét a tmk-javításoknál. E program alapján dolgoztuk ki a teljesítménybérézést, és 1978. január 1-től kísérletképpen vezettük be. Felvetődik a kérdés, miért van erre szükség, mi a haszna a vállalatnak és a dolgozóknak?

A tmk elsődleges feladata, hogy biztosítsa a műszaki feltételeket gazdasági feladataink teljesítése érdekében. E feadatokot csak akkor tudjuk teljesíteni, ha emeljük munkánk színvonalát. Nem közömbös, hogy az adott gép javítására mennyi munkaórát fordítunk, és hány napra vonjuk ki a termelésből. Amennyiben a javításra fordított időt csökkentjük, úgy több időt tudunk egyéb feladatok elvégzésére fordítani. A tmk-idő csökkentésével viszont javítjuk a gépek kapacitáskihasználtságát. Ha ezen két tényező megoldódik, akkor a vállalat elérte célját.

Az 1977. IV. negyedévi műszaki konferencián az igazgató elvtárs felhívta a figyelmet arra, hogy az 1978. évben a bérfejlesztés jelentős részét ott kívánják felhasználni, ahol javul a munka színvonala, nőnek a teljesítmények. A tmk-dolgozók bérszínvonala jelenleg elmarad az egyéb területek dolgozó szakemberek bérszínvonalától. A teljesítménybér bevezetésével munkánk színvonalának emelésével remélhetőleg ez a különbség megszűnik.

A teljesítménybérézést a cigarettagyártógépek, csomagológépek és rúdgyártógépek mechanikai javításánál vezetjük be. A cigarettagyártógépek nagyjavításának ideje 11 nap, az utalványozott órák száma 800. A kisjavítás ideje 3 nap, utalványozott ideje 200 óra. A csomagológépek nagyjavításának ideje 11 nap, az utalványozott órák száma 600. A rúdgyártógépek javítás ideje 6 nap, az utalványozott órák száma 100.

A javításban részt vevő dolgozók a ráfordított összárjuk figyelembevételével kerülnek elszámolásra, az utalványozott órák arányában. Ha az utalványozott órán belül végzik el a gép javítását, 100 százalékon felül órábér kerül elszámolásra, egyenes arányban. Ha a 11 nap javítási idő 10, illetve 9 napra csökken, akkor plusz 10 százalék prémium illeti meg a dolgozókat, a teljesítményes elszámoláson felül. A feltételek közé tartozik, ha a gép javítására túllórát vesznek igénybe, az elszámolásnál minden túllórát 2 órának kell figyelembe venni. A gépjavítás elhúzódása esetén a teljesítménybér elszámolás nem alkalmazható!

A dolgozókkal történt megbeszélés felvetette a kapcsolt területek — forgácsolók, elektromos szakemberek — bevonását is a teljesítménybérézésbe. Az észrevételt jogosnak találjuk. Javasoltuk azt, hogy fél-éves tapasztalat után vizsgáljuk meg a kiterjesztés lehetőségét a kapcsolt területeken is.

Kajcsa László

Munkásgyűlés vállalatunknál

(Folytatás az 1. oldalról)

Ebben az évben két kommunista műszakot kíván szervezni a vállalat a városi óvoda építési alap javára. A múlt évi jó tapasztalatok alapján meghirdetésre kerül az „egy brigád, egy hasznosított újítás” mozgalom. (A tavalyi újítási hónap eredménye 4,2 millió forint megtakarítás volt a gyárnál.)

A Láng Gépgyár felhívásához csatlakozva a vállalat vezetői kérik a dolgozókat, hogy vállalásainknál az alábbi szempontokat vegyék figyelembe: vállalják a mennyiségi tervek teljesítését és ezen belül a multifilteres részarány szükség szerinti túlteljesítését.

A balesetek legalább 25 százalékos csökkentését, a DH munkarendszer folytatását. Vállaljuk azt, hogy a Lábatlani Papírgyárral közösen stabilizáljuk a hazai filterburkoló minőségét, s ezzel végleg mentesítjük a vállalatot az importtól. Ebben az évben előkészítjük az anyag ipari méretű hazai elterjesztését, s ha 1979-re minden dohánygyár át tud állni, akkor ezzel a népgazdaságot 500 ezer dollár kiadástól mentesítjük.

A munkásgyűlés vitájában Várhelyi József főmérnök hangsúlyozta, hogy a gyár 1977-ben nagyon jó évet zárt. Vannak azonban olyan területei is a munkának, ahol a korábbi évek kedvező mutatói romlottak. Ilyen terület a munkavédelem. A balesetek száma az előző évi tizretől tizenhatra emelkedett, a kiesett munkanap pedig 207-ről 349 napra. Jellemző és tanulságos, hogy nem a veszélyes munkaterületeken, nem a termelésben, hanem az anyagmozgatásban, a karbantartásban, a munkaügyi osztálynál és a gondnokoságon voltak a balesetek. Nagyobb figyelemmel az ilyen balesetek könnyen elkerülhetők. A beruházásokról szólva tájékoztatásul elmondotta, hogy tavaly a gyár 5,5 millió forintot fordított fejlesztésre, mindenekelőtt gépesítésre. Az 1978. évi beruházási összeget még nem hagyta jóvá az igazgatótanács. A feladatok között a fűdő-öltöző építés befejezése, a II. számú rámpa bővítése, egy tehergépkocsimosó-berendezés beszerzése szerepel. Munkások lakás építésére 250 ezer forintot biztosít a vállalat. A 20 milliméteres filterhosszra való áttérést eredetileg a második negyedévre tervezte a vállalat. De a nyugatnémet alkatrészek, az első negyedéven nem fogják szállítani, ezért az áttérés a második félévben kezdődhet meg. Végül a minőségéről szólva hangsúlyozta, hogy 1977-ben a pécsi dohánygyár gyártmányainak minősége 3,41 pontból 3,43 pont-ra javult fel. Egyedül a Román cigarettánál mutattak ki némi minőségi romlást. A DH-mozgalom egyik célkitűzése, hogy az új évben minden cigarettánál feleljen meg a szabványban előírt követelményeknek. Végezetül kérte a filtergyártókat, hogy amíg az import — osztrák — filter nem érkezik meg, kövessenek el mindent, hogy a napi Sopianae cigarettához szükséges kettős filter mindig a gyártás rendelkezésére álljon.

Huber Jenő felszólalásában rámutatott, hogy az 1978. évi termelési tervet csak jól karbantartott gépekkel lehet teljesíteni, ami a tmk-ra is nagyobb feladatot ró. A pártvezetőség részéről Kárpáti Károlyné hangsúlyozta, hogy a nagy fluktuáció és az állandó munkaerőhiány ellenére sikeres évet zárt a dohánygyár és ezért köszönetét fejezte ki az egész kollektívának. Végezetül Perlaky József a munkakörülmények további javítását szorgalmazta. Ennek érdekében a munkavédelmi terv elkészítésekor a meglévő hiányosságokról kérjék ki részletesen a dolgozók véleményét, mielőtt azt a termelési tanácskozással elé viszik elfogadásra.

— Rné —

Fontos feladat a szervezetség javítása

Beszélgetés Gasteiger Hildával a KISZ-bizottság titkárával

Év eleje van, a számvetések, a tapasztalatok levonásának, s az új feladatok kijelölésének időszaka. KISZ-szervezetünknel azonban nem januártól decemberig tart egy-egy mozgalmi időszak, hanem a KISZ KB határozatának megfelelően, májustól áprillig. Így tehát a májusban indult mozgalmi év tapasztalatairól, eredményeiről korai lenne beszámoló tartani — lenne az első gondolata a felületes szemléletnek. De vajon mi az

igazság a kérdésben? Erre kértem választ Gasteiger Hildától, a KISZ-bizottság titkárától.

— Menet közben is szükség van értékelésre, az elért eredmények megismerésére, az előttünk álló feladatok megbeszélésére. Év közben rendszeresen tartunk bizottsági üléseket, folyamatosan megbeszéljük a felmerülő problémákat.

— Milyen eredményekről számolhatunk be több, mint fél év után?

— Akcióprogramunknak megfelelően tevékenységünket négy fő területre bontottuk. Legfontosabb helyen, a szervezetünk ifjúkommunista jellegének erősítésére szorultunk. Ennek érdekében szerveztük meg az ifjúsági vitakör előadásorozatot, ebben az évben is. A vállalati pártvezetőséggel közösen összeállítottuk azoknak a fiataloknak a névsorát, akiket méltónak találtunk arra a megtiszteltetésre, hogy párttagnak javasolja őket a KISZ-alapszervezet.

További fontos feladatunk: szervezetségünk javítása, egész évi munkánk középpontja. Az év elején kitűzött 30%-os teljesítésszám-növeléshez még nagyon sokat kell dolgoznunk. A pályakezdő és az újonnan belépő fiatalok beilleszkedése a vállalati kollektívába, kiemelt helyen szerepel. Eredményt már ezen a területen is sikerült elérni — minden nálunk elhelyezkedő fiatal felvételi lapja alapján a KISZ-bizottság ezzel megbízott vezetőségi tagjánál is nyilvántartásba került, de ezen túlmenően az első 2—3 hónap folyamán is igyekszünk fokozott figyelemmel kísérni helyzetüket.

A tagok szabad idejének hasznos eltöltése érdekében klubprogramunkat újjászerveztük. Nagyon aktív és tevékenységét magas szinten folytató klubvezetőt sikerült találnunk Simara Gyula személyében. Több fiatalunk vesz részt munká mellett közép- és felsőfokú oktatásban is.

— Ezek az eredmények di-

cséretre méltók, de nyilván akadnak olyan problémák is, amelyek megoldása még vár magára. Egy beszámoló során ezekre is ki kell térni!

— Problémáink közül az első helyen említem, hogy az ifjúsági törvény helyi intézkedési terve végrehajtásának érdekében megbiztuk az egyes vezetőségi tagokat a munkahelyükön dolgozó fiatalok érdekvédelmi feladatainak ellátásával. Sajnos, az eddig eltelt időszak alatt a gazdasági vezetők egy része nem vett tudomást arról, hogy bármely kinevezés, kintutetés, jutalmazás, bérfelhasználás és még sorolhatnám milyen területeken, a KISZ-bizottságnak véleményezési joga van. Reméljük, a mozgalmi év hátralévő időszakában sikerül tudatosítanunk a vállalat gazdasági és társadalmi vezetőségével közösen a munkahelyi vezetőkben is ezt, s a véleményezési jog ezek után nemcsak felső szinten, de az egyes munkahelyeken is valóságá válik.

Ezenkívül komoly nehézségeket okozott, hogy nem sokkal az alapszervezeti választások után mindkét alapszervezetünk agit-prop. felelőse kiesett a munkából és csak hosszabb idő eltelte után tudtuk megfelelő felkészültségű és rátermett fiatalokkal pótolni őket.

— A további munkának, az előrelépésnek milyen lehetőségei vannak?

— Vezetőségi tagjaink rendszeres képzésben, továbbképzésben vesznek részt. Bánkuti Zsuzsa, Laufer Péter és Horváth István 6 hetes KISZ-iskolán vett részt. Többen nyári táborokban gyarapították tudásukat.

Külön ki kell emelnem a vállalat gazdasági, párt- és szakszervezeti vezetőségének támogatását, amely nélkül eredményeink nagy részét nem tudtuk volna elérni. Bizunk benne, hogy a továbbiakban is megfelelő támogatásban lesz részünk.

— Szakácsné, Plaszi Mária

Januártól lépett érvénybe

Új bejegyzések a munkakönyvbe

Minden vállalat kollektívájának rosszallása ütközik az a tény, hogy néhány dolgozó megirigyelve a költöző madarak életmódját, „vándoradár” válik és állandóan cserélgeti munkahelyét. A termelés biztonságga megköveteli, hogy a vállalat megközelítő pontossággal számolhasson a szükséges munkaerővel. Ez a becsületes és vállalatához hű dolgozók részére is fontos, hiszen egyáltalán nem mindegy, hogy hányszor kényszerülnek más helyett is a feladatok elvégzésére.

A gyakran munkahelyet változtató dolgozók részére már eddig is különböző hátrányok alkalmazását tették kötelezővé. Például 1 évig nem kaphat a többi dolgozóval azonos bért, munkaerőkövetéssel helyezkedhet csak el új munkahelyen, és még folytathatnánk...

— Az eddigi rendelkezések megszüntetését követően a munkaviszony-megszüntetést után kell a hátrányokat alkalmazni. Itt egy úgynevezett jogházag keletkezett, ugyanis a hátrányokat a dolgozó általi felmondással megszüntetett munkaviszonyok esetében is végre kellett volna hajtani. Igen ám, de az eddigi munkakönyvi bejegyzésekre vonatkozó szabályozás nem tette lehetővé ilyen jellegű felmondás beírását. Ilyen esetben is csak

a „munkaviszony megszűnt” bejegyzést lehetett alkalmazni, ami egyaránt takarta a dolgozói illetve a vállalati felmondás eseteit, sőt, a közös megállapított megszüntetett munkaviszonyt is. A vállalatok munkaügyi osztályai így nem tudták — vagy csak hosszas levelezéssel — megállapítani, hogy ilyen bejegyzések esetén mikor kell a rendeletben előírt hátrányokat alkalmazni. Ennek a bizonytalanságnak a megszüntetésére és más fontos kérdések rendezésére a 19/1977. (XII. 8.) MűM. sz. rendelet került kiadásra.

E rendelet szerint, ha a dolgozó mond fel „felmondás a dolgozó részéről” szöveget kell a munkakönyvbe bejegyezni. Ezen kívül minden munkaviszony megszűnés esetén fel kell tüntetni az eddig betöltött munkakört és bért is. A rendelet kötelezővé teszi a „nyugdíjas”, illetve „baleseti járadékos” munkakönyvi bejegyzést is ezentúl.

Jó tudni még, hogy akinek házasságkötés folytán, vagy más okból megváltozik a neve, azt köteles bejelenteni a vállalat munkaügyi osztályán, hogy a szükséges átírást és továbbjelentést el lehessen végezni.

A rendeletben foglaltak 1978. január 1. napjától lépnek hatályba.

Dr. Simon Gyuláné

Elmélkedés a Munka és művelődés akcióról

Esélytelenül a gát előtt?

Számokat egymáshoz hasonlítani, — eldönteni: mi több vagy kevesebb — viszonylag egyszerű dolog. A teljesítmény, a tudásszint is mérhető. Az iskolában osztályzatokkal, vizsgákkal — a végtelkedőkön pontozással. Eddig egyszerű a képlet. Ha arra gondolunk azonban, hogy kinek és mit kell tennie ugyanazért a tudásért, mit kellett változtatni tegnap önmagához képest, már jóval összetettebb a kérdés. Hát még akkor, ha különböző életkorú és érdeklődési körű emberek különböző létszámú csoportjairól, a szocialista brigádokról van szó.

1977-ben 28 pécsi üzemből 336 brigád nevezett be a „Munka és művelődés” akcióba, közülük 280 képviseltette magát a vállalati végtelkedőkön. Innen 44 csapat jutott tovább, az elődöntőbe. A Pécsi Nemzeti Színházban rendezett MM-döntőn pedig már csak 12 csapat vívott a helyezésekért. Két év eredményes munkájának köszönhetően a Dohánygyár is ott volt a döntőben, a TABAK szocialista brigád csapata — Bordás Erzsébet, Cserepes Károlyné és Révész Sándorné — becsülettel helytállt.

Talán nem ünneprontás, ha most nem róluk, az elődöntőkbe és döntőkbe jutott 44-ről, hanem a fennmaradó 236 szocialista brigádról esik szó. Számukat tekintve mindenképpen ők képezik a mozgalom derekhatárait. Ők azok, akik talán elismerést, jutalmat sem kaptak, akiket nem népszerűsít a sajtó, mégis évről évre, szinte „esélytelenül” sorompóba lépnek. Mi hajtja őket? Nem elég a társadalmi munka, az oktatások, a kommunista szombat, az óvodapatronálás, a család, a kiskert, a háztartás?

A népművelőnek — sajnos! — nincs módja arra, hogy minden brigádnak és brigádtagnak feltegye a kérdést. Apró jeleket, jelzéseket tapasztal. Viszont tudja, hogy a szorító társadalmi feladatok megoldásában mindig is a munkásszótály járt az élen. A tanulás, a művelődés, a látókör és a szakmai képességek bővítése pedig manapság igenis társadalmi szükséglet.

Megoldja ezt a „Munka és művelődés” akció? Nem! A megoldás útja és kulcsa a közösség, a szocialista brigád maga. Az a közösség, amely — több évi hiábavaló agitáció után — 40—45 éves embereket is képes elindítani az abbamaradt iskolába.

Az a munkahelyi kollektíva, amelyik nemcsak a termelés bázisa, hanem folyamatos serkentője a politika, a tudomány, a művészetek, — azaz a valóság — megismerésének.

A szocialista brigád emberformáló, nevelő szerepe nem újkeletű dolog. A közművelődési pártvezetőségek és törvény megjelenése óta azonban jelentősen megnőtt ez a szerepük. A „Munka és művelődés” akció itt hivatott segíteni a brigádok tevékenységét.

Talán ezt értették meg az „esélytelen” brigádok? Vagy ők is csak apró jeleket, jelzéseket tapasztaltak?

F. A. brigádvezető mondta magánra:

— Szerintem hülyeség a planetárium? Hát idefigyelj! Milyen ember az, aki állítja, hogy nem szereti az eperagyallatot, mikor még meg sem kóstolta soha? Lényeg az, a Bandi is eljött. Azóta már háromszor voltunk a planetáriumban; persze, hogy ő lett a főszereplő...

A brigádvezető nem is tudta, milyen fontos igazságot fogalmazott meg művelődési szokásainkról a szelletes rábeszélés közben. A művészet, a kultúra hány kincsére legyintünk csak azal, hogy nem szeretjük, nem érdekel bennünket! Pedig még soha, egy pillanatra sem figyeltünk oda rájuk.

1976. szeptember 11-én a Liszt Ferenc hangversenyterem előtt megölelt egy környezős dohánygyári asszonyt.

Az MM koncerten meghatarta a zene. Elbeszélgettünk. Negyvenhét éves, életében először volt hangversenyen. Ha a rádióban komolyzenét hall, ki szokta kapcsolni a készüléket.

Apró jelek, jelzések... 1977-ben a Pécsi Dohánygyár 13 szocialista brigádjára nevezett be a mozgalomba. Éves kulturális tevékenységüket számtalan élmény vagy bosszúság kísérhette. „Vörösmarty” brigád: 73,4 pont, „Zója” brigád: 64,1, „Dózsa” brigád: 25,3 alappont. A számok mögött pedig emberek, viták, örömeik és gondok. És egy szándék: a maguk erejével és képességével mi is lépünk előre egyet! A

Zsikó János

Szakszervezeti tanácsülés

A vállalati szakszervezeti tanács legutóbbi közös értekezletét tartotta a bizalmi részvételével. Dr. Simon Gyuláné vállalatunk jogászja előterjesztése alapján megtárgyalták az üzemi demokrácia és a fórumrendszer továbbfejlesztésének időszerű kérdéseit, majd a testület tagjai megvitatták a szakszervezeti bizottság 1978. évi költségvetését. Ezt követően megjutalmazták a legjobb munkát végző aktivistákat.

Szervezési feladataink 1978-ban.

Hibafelmérések gépi úton

Ahogy az eddigi években, úgy az idén is az év első időszakában, a tavalyi munkáról való számot adás mellett a tervezés ideje is. A vállalati tervek egyik fejezetét képezik a szervezési tervfeladatok. Ezekről ad számot a következő rövid összefoglalás. A vállalati szervezési terv több részre oszlik, melyen belül az egyes feladatok elvégzését az érdekeltektől gazdasági egység felelős vezetője irányítja, s egyben ő felelős a tervpontban megjelölt feladat időbeni végrehajtásáért is.

Az elmúlt évben a vállalatokat közelről érintő törvényt hozott az országgyűlés, az úgynevezett vállalati törvényt. Ez több vonatkozásban is szervezési feladatokat ró a vállalat illetékesekre, így természetesen, hogy ez a feladat nyitja meg a vállalati szervezési feladatok sorát.

A második feladatcsoport a hatékonyabb munkavégzés elősegítését célozza. Ez többirányú munkát jelent. A hatékonyságot lehet növelni a munkaidő jobb kihasználásával, ennek rendezését az előkészítési részleg, a szemes filtertűd-gyártás és a tmk területén kívánjuk elvégezni, de lehet azzal is, hogy a műszaki feltételeket javítjuk, amit a csomagológép és a gyűjtőcsomagoló összekapcsolása eredményez. Lehet ezenkívül gazdaságosabb anyagok felhasználásával is növelni a hatékonyságot, amit azzal kívánunk elérni, hogy importanyag helyett megfelelő hazai anyagot használunk fel, ezt a filterburkoló anyagok vonatkozásában akarjuk hasznosítani, biztosítva ezzel nemcsak a saját, hanem a társvállalatok szükségleteinek hazai anyagokkal való biztosítását is. A hatékonyság növelését várjuk az alkatrészjavító csoport kialakításától is.

Javítható a hatékonyság azzal is, ha felmérjük a jelenlegi munkamódszereinkben rejlő veszteségeket, amik a továbbiakban alapját képezhetik hatékonyságnövelő intézkedések bevezetésének. Ilyen lényegesen a legnagyobb előrehaladást a termelési osztály melléktermékeinek és hulladékaiknak mérése, nyilvántartása terén várjuk. Csak azáltal érhetjük el, hogy az anyagok feldolgozási veszteségeinek ismeretében azok csökkentésére megfelelő intézkedéseket lehessen hozni.

A hibafelmérések lehetőségének kiterjesztését akarjuk elérni azzal is, hogy a csomagológépi részlegnél is kiépítjük a gyártásnál már alkalmazott gépi hibakövetést. Ennek a berendezésnek egyszerű alkalmazása, működtetése, az adatok rögzítése és feldolgozása igen nagy munkát jelent, ugyanakkor a kapott eredmények alkalmazása,

A hatékonyság növelése apróságoktól is múlik

a következtetések levonása jelentős eredmények forrása is lehet.

Mint az köztudott, vállalatunk az elmúlt évben már megkezdte a felkészülést a DH munkarendszer alkalmazására, bevezetésére. Az idei év feladata a további képzés mellett éppen a veszteségek módszeres feltárása, kapacitáskihasználás, anyagfelhasználás és minőség terén. Tudnunk kell, hogy hol és mit akarunk javítani, hogy a kitűzött eredményeket elérjük.

A munkakörülmények javítása terén az új öltöző-fürdő elkészültével felszabaduló, je-

lenleg öltözési célra felhasznált helyiségek további célszerű felhasználása, a megfelelő körülmények kialakítása jelent számottevő szervezési feladatot.

A számviteli munkák korszerűsítése terén az elmúlt évben jelentős lépést tett vállalatunk, amikor megkapta az adatrögzítő és távadatközlő gépparkot. Ezen gépek szervezeti beépítése, alkalmazásuk üzemeltetése, működtetésének megszervezése azonban az idei év feladata lesz. Ugyancsak az idei feladat a létrehozandó háziyomda működési feltételeinek biztosítása is. Krómy Károly

Tartalékalkatrészek a laposító géphez

Tökéletes kocsnynedvesítés

A nyári leállás alatt gondot okozott a laposító gép felújításának lebonyolítása. A gép laposítóhengereit a Lábatlani Papírgyárban újították fel. A szállítás és felújítás olyan idővesztést okozott, amit a tmk csak túlóra árán tudott behozni és ennek köszönhető az, hogy a laposító gépet időben üzembe állították.

Ezen a kritikus helyzeten segít a most érkezett importszállítmány. Kaptunk a laposító géphez egy pár laposítóhengert csapágyakkal ellátva és 20 db porlasztót.

Ez az alkatrészmenyiség le-

rövidíti a felújítás időtartamát és megoldja a kocsnynedvesítését, ami a minőséget javítja.

Kérjük az alkatrészt felhasználó munkatársakat, hogy a porlasztókat — eldugulás esetén — csak oldószerrel, illetve sűrített levegővel tisztítsák, ne acélemmel, mert ez a nyílást bővíti és a porlasztót tönkretesz.

Reméljük, hogy a jövőben a többi géphez is megérkezik a megrendelt alkatrész, ami növeli az üzembiztonságot és javítja a gyártmány minőségét. Nagy László

FÜRDŐ-KORSZERŰSÍTÉS

Az év végére tető alá került a felújított, illetve bővített gyári öltöző- és fürdőépület

Emberi táplálék dohány-kivonatból?

A Tokióban megtartott 6. nemzetközi dohánykongresszuson két amerikai kutató kifejtette azt a nézetet, hogy a dohányt a jövőben nemcsak élvezeti cikkek, hanem növényvédőszerként, gyógyszerek, sőt, élelmiszerek gyártására is használni fogják.

A dohányból ki lehetne vonni a nikotin egy részét (és az egyéb alkaloidokat), s ezeket növényvédőszerként dolgozhatnák fel. De vitamin is kinyerhető belőle, s ezt orvosi célokra lehetne felhasználni. Továbbá a növény egyik legfontosabb alkotórésze egy értékes fehérjevegyület, amely (oldható fehérjeként) az összes többi zöldnövényben is előfordul. A dohányban azonban az összes oldható fehérjének mintegy 50, és az összes fehérjének mintegy 25 százaléka ebből a fehérjevegyületből van. E fehérje kristályos formában nyerhető ki, s ez a forma kémiai és fizikailag is állandó és — célszerű masszává feldolgozva — igen jól tárolható. Így a dohány fehérjekivonatát emberi táplálékként is hasznosíthatnák.

A természet területének növelése nélkül 2000-ben 9 millió tonna lesz az Egyesült Államokban a dohánytermés. Ebből a kutatók számítása szerint 270 000 tonna nagy értékű fehérjét lehetne kivonni, illetve a dohányban termelő értéktelegekkel együtt 550 000 tonnát. Mindez az emberi táplálkozást szolgálhatná.

A fehérje kivonása nem csökkeni a dohányban, mint élvezeti cikkek a minőségét.

Műszerrel mérjük az állásidőket Diszpécserszolgálat a csomagolási osztályon

A csomagolási osztály diszpécserberendezése Nyírás Csaba felvétele

Vállalatunknál 1978. január 16-án beindult a diszpécser-szolgálat a csomagoló osztályon is. Az új berendezés lényege; a csomagológépeknél előforduló kieső idők műszeres vizsgálata, és a felmért hibák elemzése. A gépen elhelyezett érzékelőkön és kapcsolókon alapul a mérés. A diszpécserközpontban, a gyártógépekéhez hasonló számlálógépeként az alábbiakat mérik:

1. A garatba billentett tele tartály cigaretta számát;
2. A bemenő cigaretta mennyiségét, külön a gép egyik és másik oldalán;
3. Az állásidőt részenként, percekben;
4. Az állásidőt összegezve, műszakonként, percben.

A helyes méréshez elengedhetetlenül szükséges valamennyi számláló pontos ellenőrzése, mert ellenkező esetben helytelenül, vagy egyáltalán nem működnek.

A helyes felméréshez és adatfeldolgozáshoz a gépszemélyzetének is igen fontos szerepe van a berendezés kezelésében. Legfontosabb a hibák pontos bemonódása, ami a pontos hibafelmérés elen-

gedhetetlen feltétele. A diszpécserközpont csak abban az esetben hívja a gépet, ha az 1 perc állásidőt már betöltötte. Ekkor van szükség a pontos hibabemondásra, amit az alábbi csoportok szerint osztályoznak:

- Csomagológépek:
1. garat
 2. fólia
 3. címlíj
 4. fejrész
 5. vasaló

és az ezen géprészeken előforduló hibák, valamint, ahol üzemel a celofánzó gépek:

1. csomag bemenetel
2. celofánadagolás
3. hajtogatás-vasaló
4. kiadagolás
5. egyéb hibák

Az ismertetett hibaforrások mérése és a későbbiekben ezek elemzésétől várja vállalatunk vezetősége és dolgozói, hogy gépeink teljesítményét, a munka hatékonyságának növelésével elősegítjük, a vállalat éves tervének teljesítését és eredménytervünk további növelését, dolgozóink nagyobb anyagi elismerését.

Lauer Péter

Négyszemközt Gábor Józseffel

Bemutatjuk a tervosztály új vezetőjét

Gábor József, a tervosztály vezetője nem új dolgozó vállalatunknak — a szó szorosabb értelmében nem is őt bemutatni. A 15 évvel ezelőtt, amióta a Pécsi Dohánygyárban dolgozik, sok helyen

megfordult. Volt fizikai munkás, műszakvezető, szervező, terveladó; így a dolgozók ismerik. Olyan vezető, akinek módjában volt a gazdasági élet majdnem minden területét megismerni, a vezetői munka végzéséhez nélkülözhetetlen gyakorlati tapasztalatokat megszerezni. Munkája mellett elméleti tudását is fejlesztette, jelenleg a Közgazdasági Egyetem esti tagozatának utolsó éves hallgatója. Aki egyetemre jár, tanulmányai során magas szintű elméleti tudást szerez.

— Véleményed szerint hogyan lehetne jobban közelíteni az elméletet a gyakorlathoz?

— Először is nagyfokú szemléletváltás — ezalatt a gazdasági és vezetési szemlé-

letet értem — szükséges. A vezetőknek kötelességük, egyben munkájuk is az, hogy a fejlődéssel együtt haladjanak, emberi szemléletüket is változtassák, ha ezt a kötelességüket teljesítik, a tudományos eredmények gyorsabban és nagyobb hatékonysággal érvényesülnek a gazdasági életben.

— Egy fiatal vezetőtől szinte „illik” érdeklődni vezetői elképzeléseiről, vezetői módszereiről. Milyen tulajdonságokkal rendelkezzen a jó vezető?

— A tehetetlenség dühítő. Egy vezetőnek minden szituációra, egyelőre nem várt helyzetre is felkészültnek kell lennie. Minden erőnk arra kell

összpontosítani, hogy a problémák megítélésakor meg tudjuk találni a legkedvezőbb megoldást. Ehhez akaraterő, sokszor lélekjelenlét is kell. A vezetői módszerek minden szinten változók. Más a követelmény egy termelésirányítóval, más egy tervosztályvezetővel szemben. Előbbinél dominál az operatív döntés, a döntés eredményei sokkal lemelegesebbek — ez egyben nagyobb veszélyt is rejt magában. A magasabb szintű vezetővel szemben, úgy kell kerestül vinni a döntéseket, hogy a későbbiek során minél kevesebb legyen az operatív beavatkozás. Olyan feltételeket kell megteremteni a vállalati szabályozási és irányítási rend-

szemben, a gazdasági folyamatban, hogy a megkívánt szinttől a lehetőségek szerint legkisebb mértékben kelljen csak eltérni. Vagyis, a vállalat is arra haladjon, amerre a sin „megy”. Ez csak a különböző szintű vezetés koordinációs munkájával valósítható meg. Ha minden szint rendelkezik a döntésekhez szükséges megfelelő információkkal, akkor a vállalati érdekeknek eleget tudunk tenni. A vezető is ember, ő sem tévedhetetlen, ezért feltétlenül szükség van a hibák őszinte feltárására. Ki kell irtani a gondolkodásmódból a „ha jobban tudja, csinálja ő” mentalitást.

— Aki kívülről lát, azt gondolja, hogy elégedett ember

vagy. Lakásod van, kocsi, fiatal korod ellenére teletöltött beosztásba kerültél, és ami keveseknek adatik meg — a pályád is teljes, elvégezhetted az egyetemet. Valóban elégedett vagy?

— Az elégedettség relatív fogalom, egy olyan állapot, amely mindig új problémákat új célokat szül. Természetes, hogy nem lehet megállni, a bizalom kötelez. Amit elértem, nemcsak magamon múltott. A produktívhoz nemcsak munkahely kell, hanem rendezett, kiegyensúlyozott magánélet is. Amíg az nincs, addig az ember annak megteremtésére koncentrál, a másik vonalon nem tud annyit produkálni.

— A gyári lapba rendszereisen írsz.

— Ez hobby, „más műfaj”, kíváncsi vagyok arra, hogy a munkámtól távolabb eső területeken tudok-e valamit produkálni.

Sigora Irma

hírek

— A Dolgozók Általános Iskolája ebben az évben is szervez 16 hetes általános iskolai tanfolyamokat I—VIII. osztályig. Jelentkezni lehet 1978. január 31-ig a személyzeti és oktatási osztályon.

— Gasteiger Lászlóné, a Szakszervezeti Bizottság üdülési felelőse lemondott tisztségéről. Az új felelős: Hegyi Ferencné lett.

— Az MSZMP Városi Bizottsága és a Doktor Sándor Művelődési Központ „Munka és Művelődés” elnevezéssel harmadszor hirdeti meg a termelő üzemek szocialista brigádjainak művelődési mozgalmát. A MM kiírás egy-egy példányát a tavaly részt vett szocialista brigádokhoz eljuttatták a rendező szervek. Azok a brigádok, akik az idén részt kívánnak venni a mozgalomban, jelentkezzenek a személyzeti és oktatási osztályon.

— Pártvezetőségünk január 18-i ülésén értékelte az 1977. évi cselekvési program végrehajtását. Ezt követően megvitatta és elfogadta az 1978. évi vállalati tervek sikeres megvalósítását biztosító cselekvési programját.

— Jubileumi jutalom. Lotz István tmk-csoportvezető, aki 1965 óta dolgozik vállalatunknál, jubileumi jutalomban részesült: huszonöt esztendeje dolgozik.

— A vállalati Szakszervezeti Bizottság Dénes Sándor gazdasági felelőst — saját kérésére — felmentette teendőinek ellátása alól. Helyette a bizottság decemberi rendkívüli ülésén Tófi Istvánt választotta meg.

Színház

A Munka és Művelődés akció keretében ebben az évben lehetőség nyílik arra, hogy több színházi előadás közül válasszunk a szocialista brigádok. A választható darabok egyike Jaroslaw Abramov—Neverly: Derby a kastélyban című színmű.

A törénny egy kastélyban játszódik, amely korábban grófi rezidencia volt. Most értékes régiségekkel rendelkező múzeum, egyben egy állami méntelep központja. Az igazgató, aki annak idején részt vett a kastély felszabadításában, majd államosításában is, aki a múzeumot megteremtette, s a méntelep felvirágoztatta — sajátjának érez mindent, a kifejezés jó értelmében. Odaadón dolgozik, csak a munkáját és a munka eredményességét tartja szem előtt.

Ellenlábasa fiatal ember, aki mást tart fontosnak. Ha a kastélyt átalakítanak idegenforgalmi központtá, külföldi turisták számára fenntartott vadászszállóvá, akkor az átállítás költségei szinte azonnal megtérülnek a turisták dollárjaiból, márkáiból. A kastélyba váratlanul megérkezik az egykori tulajdonos is. Igaz, egy tekintélyes tőkés vállalat képviselőjeként. A méntelep kitűnő lovaiból akarja megvásárolni a legjobbakat, s egy sírhelyet szeretne biztosítani saját magának a kastélyban, s a küzdelem természetesen nemcsak üzletkötésekért és valutáért folyik, hanem a harc egyúttal valóságos és a mi társadalmunkban is fellelhető tendenciák között zajlik.

Üdülési ajánlatok

Az előző évekhez hasonlóan 1978. évben is biztosítunk dolgozóink részére kedvezményes szakszervezeti, vállalati üdülési lehetőségeket.

Az 1978. évre 29 db SZOT-beutalójegyet kapott vállalatunk. Dohányipari üdülőkben Abrahámhegyen és Balatonszabadiában főidényben teljes ellátással kétéltes turnusokban pihenhetnek dolgozóink. Ismét szervezünk Csehszlovákiába cse-rendületet, melyet 35 fő vészt igénybe.

Balatoni és harkányi üdülőbörvényeinket június elejétől szeptemberig 14, illetve 7 napos időszakokban lehet igénybe venni.

Az igénybejelentés minden esetben nyomtatványon történik. Üdülésben csak legfeljebb egyéves szakszervezeti

tagsággal rendelkezők vehetnek részt, bizalmiuk javaslatára alapján.

A jelentkezéseket az üdülési bizottság bírálja el és dönt az igénylő számbavehető összes körülményeinek figyelembe vételével a beutaló odaítéléséről. A beutalójegyeket az üdülési bizottság értesítésén megjelölt napig kell befizetni a vállalat pénztárába. Az üdülőjegyeket az üdülés megkezdése előtt 14 nappal már nem áll módunkban visszafogadni, sem költségét visszatéríteni.

A jelentkezéseket már le lehet adni, hogy idejében el lehessen bíráltni.

Jó üdülést, kellemes pihenést kívánok a beutalt dolgozóinknak.

Hegyi Ferencné

Mindannyiunk szívügye

Igen nagy nehézséget jelent minden központi fűtésű helyen a bogarak elleni védekezés. Ezek a férgek életkörülményeiknek legmegfelelőbb helyet találják meg maguknak a fűdémekben, falakon átmenő csövezetekkel melletti falrepedésekben, álmennyezetekben, öltözőszekrényekben, csempé és egyéb burkolatok alatt.

A központi fűtés elterjedésével vállalatunknak is szembe kellett néznie a veszéllyel. Ezért a fűtést végző vállalattal olyan szerződést kötöttünk, mely a legkorszerűbb, a leghatásosabb szerrel történő irtást teszi lehetővé, amit egyébként negyedévenként ismétlődően végeznek. Ezek a szerek a FICAM W permetalakban és a Nu-Van gáz. Már második éve végeztetjük ezekkel a szerekkel az irtást, de rá kellett jönnünk arra, hogy hiába minden igyekezet akkor, ha az öltözőszekrények kiürítését egyes dolgozóink nem hajtják végre, a szennyes ruhát az ételmaradékkal együtt tárolják, továbbá az álmennyezeten a fértelenítéshez szükséges nyílások nincsenek biztosítva. Értelmetlennek tartjuk, hogy egyes dolgozóink miért nem hajtják végre a közönségünk érdekeit szem előtt tartó kéréseinket. Vajon jobb lenne az a megoldás, ha ilyen esetekben erőszakkal nyitnánk fel a szekré-

nyeket és más szennyesét mi teregetnénk ki?

Ezért ezúton is kérünk minden érdekeltet, hogy a soron következő fűtésgazdálkodásukhoz legyen eleget a gondnokság felhívásának, mert az eddigiekénél hatásosabb védekezést csak így remélhetünk. M. M.

Nyugdíjasaink

Néhány szóval szeretnénk megemlékezni az elmúlt év utolsó hónapjában nyugdíjazott dolgozóinkról.

Sajnos mindkét személy az egészségi állapotában bekövetkezett nagymértékű roklás miatt kényszerült rokkantsági nyugdíjba menni. Szűcs Józsefné, a „Vállalat Kiváló Brigádjá” címmel rendelkező Vörösmarty brigád tagja volt, 1953 óta dolgozott vállalatunknál. Jó munkás volt, társai szerették. Zimmermann Tivadar 1975 óta dolgozott nálunk, az aranykoszorús „Béke” brigád tagja volt.

Mindkettőjüknek ezúton is megköszönjük a vállalatnál végzett munkájukat és szeretettel kívánunk egészségi állapotukban javulást és jó pihenést.

Dr. S. Gy.-né

Ő, meg én

Nyárfás Csaba felvétele

Kedvezmények a továbbdolgozóknak

Ismert tény mindannyiunk előtt, hogy örvendetesen nőtt az átlagos életkor. Ez lehetővé teszi, hogy a nyugdíjra jogosultságot szerző dolgozók egy része — természetesen figyelemmel személyi adottságaikra, az egyéni és vállalati érdekekre — a nyugdíjkorhatár után is tevékenyen részt vegyen a vállalati munkában.

A továbbdolgozásra ösztönző nyugdíjpótlék rendszerét már bevezetésre került régebben. Kormányunk most 1978. január 1-vel intézkedett a rendszer továbbfejlesztéséről a 49/1977. (XII. 21.) MT. sz. rendelettel. E rendelet értelmében a dolgozónak, aki nyugdíj megállapítása nélkül teljes munkaidőben továbbdolgozik

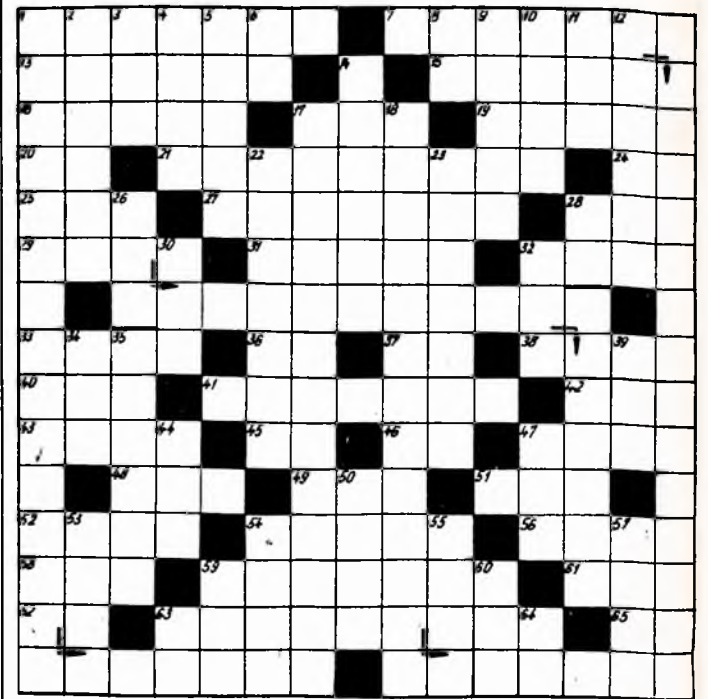
— az első évben három, a második évben hat, a harmadik évben kilenc, a negyedik és minden további évben tizenkét munkanap pótszabadság jár. Ez a szabadság a továbbdolgozót minden egyéb címen járó pót- és jutalomszabadságán felül illeti meg.

A továbbdolgozás feltételeiben a dolgozónak és a vállalatnak kölcsönösen kell megállapodnia, tehát ennek feltételei mint minden munkaszerződésnél, akkor jönnek létre, ha mindkét fél akarja. Egyoldalú akaratnyilvánítás tehát nem elégséges.

Reméljük, hogy az a kedvező munkatársunk, aki eléri az 55, illetve a 60 éves korhatárt, és egészségi állapota engedi — támogatva a kedvező feltételekkel — a továbbdolgozás lehetőségét választja majd.

— dr. sgy.-né —

Keresztrejtvény

Visszintés: 1. Rácsavar. 7. Heine: Dalok könyvéből idézünk sorrendben a vizsz. 7., a függ. 18., 1. és 26. sz. sorokban. A megfejtés első része (zárt betűk: T, L, S, N). 13. Hitegetéssel eléri, hogy átjőjön. 13. Ókori fegyver. 16. Takarít. 17. Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi Minisztérium. 19. A Duna mellékfolyója. 20. Kettősbetű. 21. Távol-keleti házilat. 24. A tetejére. 25. ANN. 27. A tulajdonok. 28. Természetes fejlődés. 29. Fordított fegyver. 31. Szomjardó. 32. Tilos dolog. 33. Kenyeret vág. 36. Száz részlete. 37. Mangán vegyjelle. 38. Egyfajta szó a fordítottja. 40. Zöldn. 41. Város Drezdához közel. 42. Baranyal falu. 43. Fiatal sportolók. 45. Egymást követő betűk az ABC-ben. 46. Igevégeződs. 47. Fakir — ford. 48. Akadály. 49. Kevert hód. 51. ... de Maupassant. 52. Megkapja, amit akar. 54. Itt. 56. On. 58. Bátorkodk. 59: Híres magyar színész. 61. Kémiai fogalom. 62. Sziget La Rochelle-nél. 63. Felhasználásra nem kerülő rész.

Függőleges: 1. A megfejtés harmadik része (zárt betűk: L, V, E, A). 2. Átbulni. 3. TCP. 4. Megtörtént dolog. 5. Fajdalomcsillapító. 6. Igeköltő. 8. Az üdülés része. 9. Naszogat. 10. Feedbacker része. 11. OOR. 12. Ideiglenes lakóépület — ford. 14. Majdnem régszerese az ötszázak. 17. Előzetes elmével. 18. A megfajtott második része (zárt betűk: L, B). 22. Lerészegedik. 23. Katonán előadja mondanivalóját. 26. Az egyik csallagkép fele. 28. Feltételes közbetű. 30. Holland és laoszi autóképe. 32. TMO. 34. Szófa közepé. 35. Oda fogja adni. 39. Régi egészségügyi intézmény — ford. 44. Anyagi veszteség. 47. IUM. 50. Angol mondané. 53. Végülküzd az életet. 54. Öngyűlölet. 55. Évszak. 57. Világhírű festőművész. 59. Angol férfinev. 60. Csak kétszeren kínál. 63. Magnézium. 64. Fordított kettősbetű.

Beküldendő sorok: a visszintés 7., függőleges 1., 18. és 26. sz. sorok helyes megfejtését a szerkesztőség címére, 1978. február 10-ig.

Az előző rejtvény helyes megfejtése: OT, ahol házasság születik szerelmenélkül, hamar megjelenik a szerelem, a házasságon kívül.

Könyvjutalmat nyert: Bán Erzsébet, 7623 Pécs, Vak Bottyán u. 47., Rudán Józsefné, 7623 Pécs, Kalinyin u. 47/B., Gyenis László, 7623 Pécs, Athinay u. 2/A., Vincze Istvánné, 7633 Pécs, Pátrány u. 9/B.

Régi idők focija

(II. forduló)

① Vannak kivételes képességű játékosok, akik egymaguk képesek bajnokságot nyerni csapatuknak.

Az „Isteni Szilvió” ezt világbajnoki színvonalon művelte. Kettőt nyert Itáliának. Amit a labdával valaha műveltek a pályán, azt ő mind tudta. Sőt! A hanyattvetődéses göllővést egyenesen ő találta fel. Fejese mint a nyílvezető süvöltött a léc alá és úgy ment át az ellenfél védelmén, mint izzó kő a vajon. Tizenhat éves korától huszonnyolc esztendőig csak gólokat lőtt. Mondják: nagy orr — nagy egyéniség! A sporttörténelem egyik legnagyobb orrú labdarúgója volt.

Kiről van szó?

② Száguldó tűzgolyó. Zömök, izmos alakja, kerek fekete feje, páratlan gyorsasága mindenképpen indokoltá teszi ezt a díszítő jelzőt. Ellenfelei ehhez mérten tisztelték is. Aki az első összecsapásban nem égett hamuvá, az később óvakodott a közelébe kerülni. Ilyenformán a korszerű labdarúgás egyik nagy úttörőjeként tisztelhetjük.

Valósággal rákényszerítette ellenfeleire a — helyseres csatárjátékot. Ötvenháromszor volt válogatott.

Ki ez a kiváló labdarúgó?

③ Minden idők leggőlképesebb magyar középcsatára. Abszolút egyfajbas volt, de az az egy aranyat ért. Feltartóztatlanul száguldott a pályán és röptében tüzelt. Amikor először láttam, vékony, görbelábú fiú volt — hihetetlenül göléhes. Góllal a pályán, hússal a vágóhídon lakott jól. Sajnos, mindkettőre inni kellett.

Nagyon sok gólt lőtt és nagyon sok húst evett... Ki ő?

④ Az erős fizikumú hátvéd híres volt hatalmas felszabadító rúgóairól. Kispesztben ilyen esetekben a labda gyakran a pályán kívül, az utcán kötött ki. Ilyenkor rendszerint egy srác vitte vissza azt, akit szol-

gálatkészségéért beengedtek a nézőtérre. Egy alkalommal a pályára bejutott gyerek oda kiáltott a válogatott háttvédnek: — Karcsi bácsi, rúgjon egy taccsot az öcsémnek is! Kint várja a labdát...

Ki volt ez a „nehéztűzér”?

⑤ Az 1950-es riói vb gólkirálya. Atomcsatár! Vannak középcsatárok, borszemes cipőbe bújt tankok, akik valószínűleg lapátolják a gólokat. Ő — cukorszórból hintette. Elegánsan, finoman, két ujjal. Minden megmozdulását 200 000 néző csodálta, autogramjéért késhégyre mentek a hidalgók, pompás, hófehér sportkocsiját darabokra törték a gyűjtőszendélytől forróvérű rajongók.

Nagyon nagy játékos volt, az tény. Node ennyire azért...

Kiről van szó?

⑥ Évekig maga se tudta, francia, arab, spanyol vagy néger-e? Egy biztos, Párizs pályáin játékos még úgy nem villogott, mint ő, a „fekete gyöngyszem”. Magával ragadta az egész válogatott csapatot, együtt nőttek világlasziszszá. Tőle tanult minden csatár technikát, gólrátérést, könnyedséget, eleganciát.

Aztán tudta, hogy hova tartozik. Az önálló Marokkó hazaszóltotta. Ma a sportok minisztere.

Pályafutásánál szebbet még mesében sem hallottam.

Ki ez a karrierista?

⑦ A svájci vb után egészoldalas fényképét közölte a Miroir Sprint. Magyarazatul csak egyetlen rövidke sor. — A világ legjobb labdarúgója.

Pedig hát Bernben Kocsis, Puskás, Fritz, Walter, Ocwork, Hanappi, Schiaffino, Julinho és Didi is ott kergette a labdát. Ami a mezőnyjátékát, testeseit, átadásait illeti... egy kicsit kiegészítenék a Miroir Sprint véleményét. Így:

— A világ eddigi legjobb labdarúgója.

Hej, ha még egyszer 20 éves lehetne. Válogatottunkban 82-szer szerepelt.

Ki ez a jeles labdarúgó?

⑧ Papp Laci a kapuban. Tömör, robbanékony, evező nagyságú marokkal, sebzett párdúc vakmerőségével. Habozás nélkül dobta magát a lábka kavargásába, de a borszemes cipő még nála is keményebb. Eme egyszerű fizikai tény miatt gyakran volt sérült és emiatt csak hétszer védett a válogatottban.

Ki ő?

⑨ Drumi, a Piola-ölő. Adig játszott középcsatárt, amíg a középfedezetek végképp meg nem keserítették az életét. De akkor aztán szörnyű bosszút esküdött, maga is hátravonult a „pandúr”-szerepében, két klasszissal felülmúlta „betyár”... azaz, bocsánat... középcsatár önmagát és most már ő keserített. Piolát, az azzurik centervilágos márkáját egy alkalommal színter „leradírozta” a pályáról. No, nem éppen bársonypuha Elefánt törölgumival. Nem Tintaradírrol. A válogatottban 29-szer játszott ez a jeles középfedezet.

Mi a neve?

⑩ „Száguldó acélfal” a Fradi aranycsapatának viharos „léghárítója”. Özlábú szélsőket hagyott faképnél, agársebességű csatárok mozgása csamogásnak tűnt az övé mellett.

Az 1938-as olasz—magyar Csarini, az azzurik „bikavardora” jött előre, hogy megtörje a magyar védelmet. Sikertörténet. 39-szeres válogatottunkat lábtöréssel szállították kórházba.

Kiről van szó?

Az első forduló helyes megfejtése:

1. Turay József
2. Zsák Károly
3. Schlosser Imre
4. Fogl József
5. Fogl Károly
6. Spitz Illés
7. Puskás Ferenc
8. Sebes Gusztáv
9. Sándor Károly
10. Kocsis Sándor

A II. forduló beküldési határideje 1978. február 20. Beküldendő a Pécsi Dohánygyár KISZ-bizottsága címére, Dohány u. 2—8.

PÉCSI DOHANYGYÁR

A Pécsi Dohánygyár dolgozóinak lapja
Szerkesztő a Szerkesztő Bizottság
Felelős szerkesztő: Salamon Gyula
Kiadja a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: Braun Károly

Pécsi Szikra Nyomda
7630 Pécs, Engelel János u. 8.
F. v.: Szendrői György